

KAUPPAKAMARI

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

3 | 20

1.10.2020

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

JULKAISIJA

Helsingin seudun kauppakamari

Kalevankatu 12, 00100 Helsinki,
puh. (09) 228 601
www.helsinki.chamber.fi

TOIMITUS

Kaupunkitutkimus TA Oy

Paciuksenkatu 19, 00270 Helsinki
www.kaupunkitutkimusta.fi

LISÄTIETOJA

Johtaja Markku Lahtinen
Helsingin seudun kauppakamari
puh. +358 50 571 3564
markku.lahtinen@chamber.fi

Toimitusjohtaja, tutkija Seppo Laakso
Kaupunkitutkimus
puh. 0500 970 082
seppo.laakso@kaupunkitutkimusta.fi

Tutkija Tamás Lahdelma
Kaupunkitutkimus
puh. 050 441 9534
tamas.lahdelma@kaupunkitutkimusta.fi

ULKOASU

Voor Oy

kari@voor.fi

Kannen kuva: Tapio Haaja, UnSplash

Toimialakatsauksen verkkojulkaisu

www.kaupunkitutkimusta.fi
www.helsinki.chamber.fi

1.10.2020

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS

3 | 20

SISÄLLYS

SUHDANNEKUVA	4
HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE	6
TOIMIALOJEN VERTAILU	8
TEOLLISUUS	10
RAKENTAMINEN	12
KAUPPA	14
MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA	16
RAHOITUSTOIMINTA	18
PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE	20
INFORMAATIO JA VIESTINTÄ	22
KULJETUS JA VARASTOINTI	24
PALVELUT KOTITALOUKSILLE	26
YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UUDELLAMAALLA	28

VAIHTUVA TEEMA

VÄESTÖN JA TYÖLLISYYDEN KASVU SUOMEN, RUOTSIN, NORJAN JA TANSKAN PÄÄKAUPUNKISEUDUILLA	30
---	----

SUHDANNEKUVA

Helsingin seudun tuotanto kääntyi edellisvuoteen verrattuna laskuun vuoden 2020 huhti-kesäkuussa. Myös seudun työllisten ja työpaikkojen määrät kääntyivät laskuun vuoden takaiseen nähden. Tämän katsauksen uusimmat tiedot ovat vuoden 2020 toiselta neljännekseltä.

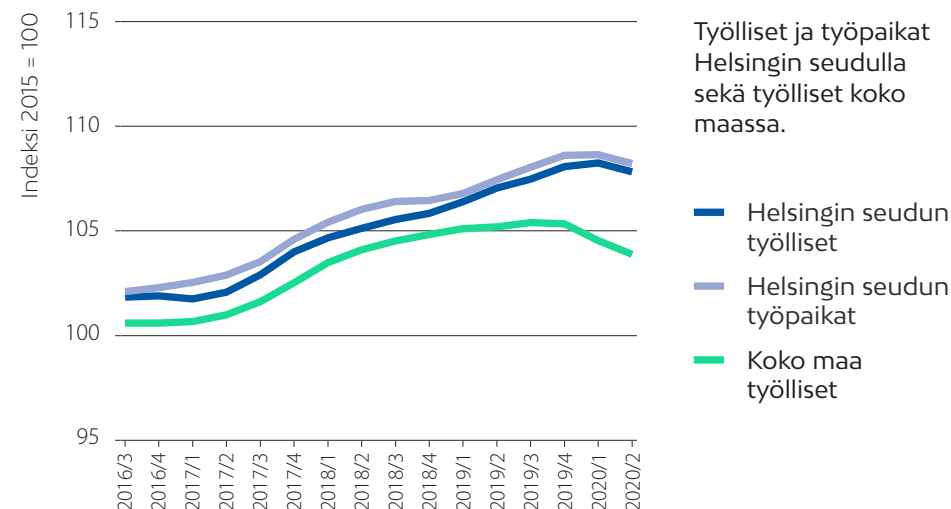
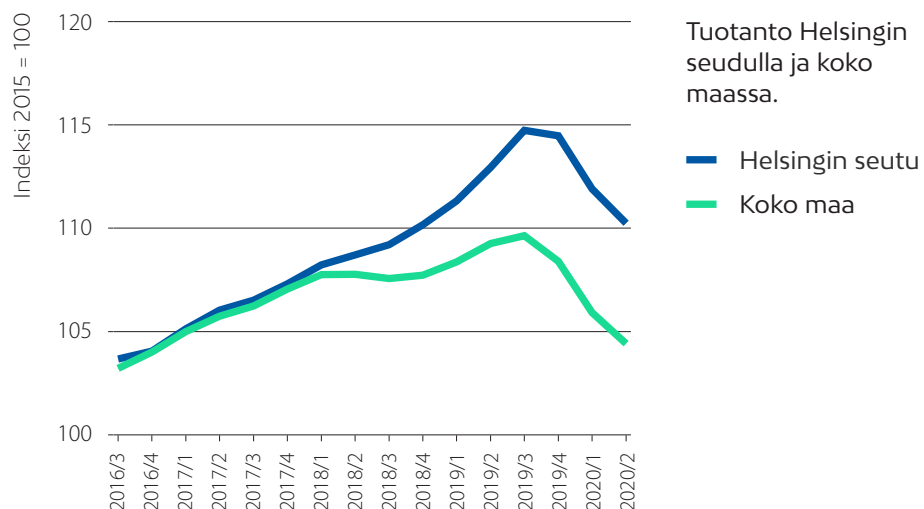
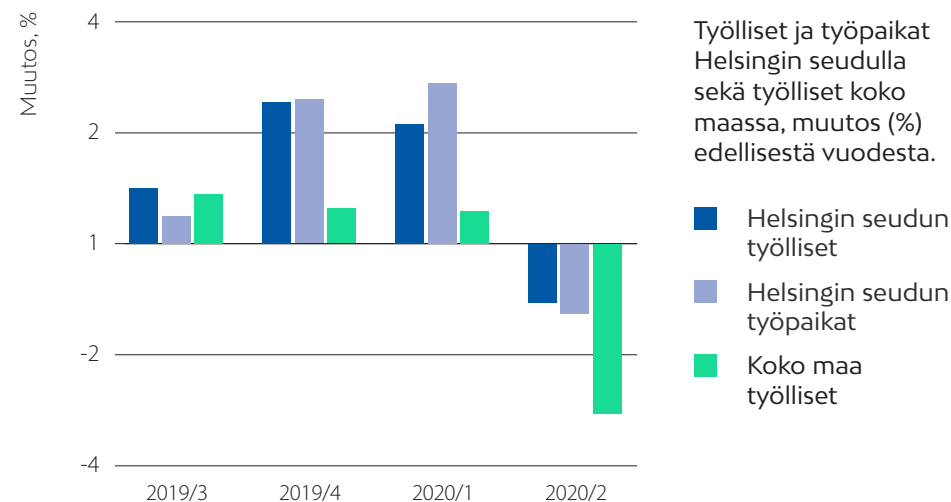
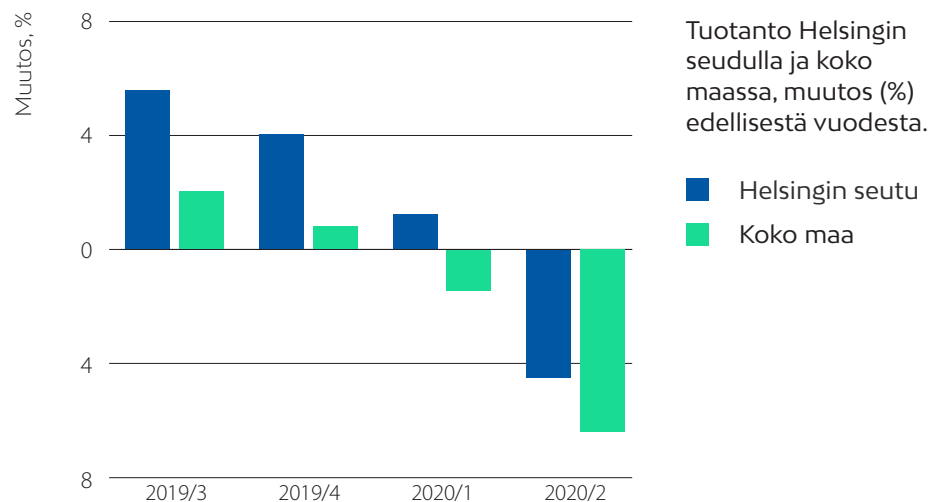
Helsingin seudun tuotannon trendin kasvu tasaantui vuoden 2019 lopussa ja kääntyi laskuun kuluvaan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä. Ennakkoarvion mukaan tuotannon trendin lasku jatkui huhti-kesäkuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden seudun tuotanto oli toisella neljänneksellä arvion mukaan 4,5 % alemmalla tasolla. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä tuotanto kasvoi seudulla reilun prosentin. Koko maan tuotanto laski edellisvuodesta huhti-kesäkuussa 6,4 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana tuotanto oli Helsingin seudulla keskimäärin 13 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Koko maassa tuotanto on kasvanut 7 % vertailuvuoden tasosta.

Koronaviruspandemia heikensi suhdannetiannetta maaliskuusta 2020 alkaen nopeasti useilla päätoimialoilla. Helsingin seudun jalostusaloista liikevaihdon kasvu jatkui huhti-kesäkuussa rakentamisessa, mutta teollisuudessa liiketoiminta kääntyi laskuun. Liiketoiminta kääntyi laskuun myös lähes kaikilla Helsingin seudun palvelualoilla. Laskua oli eniten ma-

joitus- ja ravitsemistoiminnassa, kuljetus- ja varastointialalla sekä kotitalouspalveluissa. Liiketoiminta kasvoi edellisvuoteen verrattuna palvelualoista ainoastaan informaatio- ja viestintäalalla. Alueen yritysten suhdanneodotukset heikkenivät keväällä jyrkästi, mutta koheniivat alkukesän aikana erityisesti palvelualoilla.

Helsingin seudun työllisten ja työpaikkojen määrien kehitystä kuvaavat trendit kääntyivät laskuun kuluvaan vuoden toisella neljänneksellä. Seudun työllisten määrä oli huhti-kesäkuussa 1,1 % ja työpaikkojen määrä 1,3 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Koko maassa työllisten määrän trendi kääntyi laskuun vuoden ensimmäisellä neljänneksellä ja trendin lasku jatkui huhti-kesäkuussa. Vuoden takaiseen verrattuna koko maan työllisten määrä laski vuoden toisella neljänneksellä noin 3 %. Viimeksi kuluneen vuoden aikana sekä Helsingin seudun työllisten että työpaikkojen määrät olivat 8 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Koko maassa työllisten määrän taso on noussut 5 % vertailuvuoteen nähden.

SUHDANNEKUVA

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALARAKENNE

Helsingin seutu on maan suurin ja kansainvälisin yritystoiminnan keskittymä. Seudun yritystoiminta on erikoistunut informaatioaloihin, tukkukauppaan ja logistiikkaan sekä liike-elämän ja rahoituksen palveluihin. Helsingin seudulla, jonka maapinta-ala on 1,2 % koko maasta, asuu 27 % Suomen väestöstä, sijaitsee 32 % maan työpaikoista ja tuotetaan 37 % maan bruttokansantuotteesta.

Helsingin seutu

Helsingin seudun väkiluku oli ennakkotiedon mukaan 1 520 100 kuluvan vuoden heinäkuussa. Työvoimatutkimuksen mukaan seudulla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana 769 300 työllistä ja 815 500 työpaikkaa. Alueen bruttokansantuote oli vuonna 2019 noin 91 miljardia euroa.

Toimialarakenne

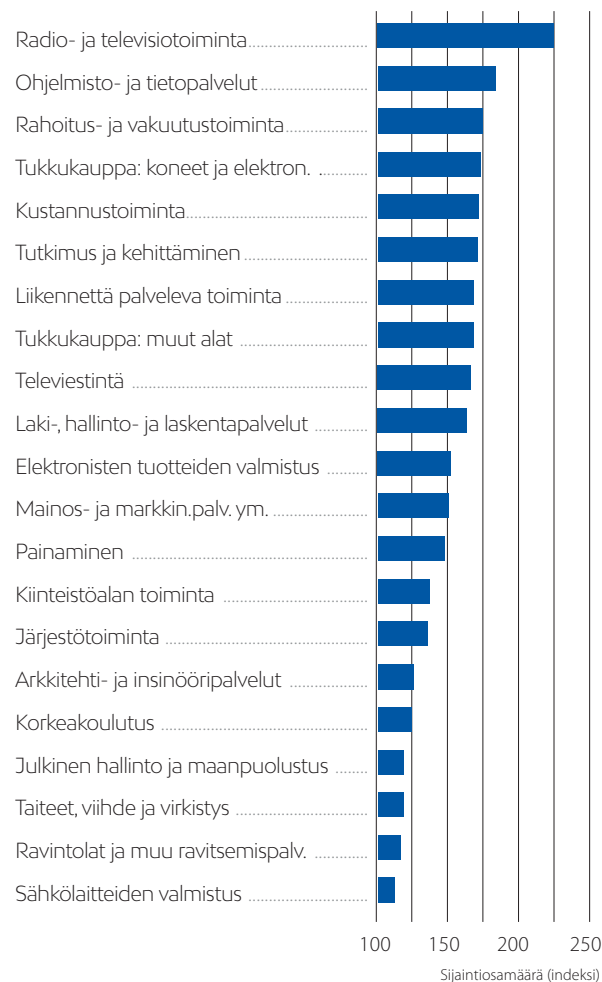
Helsingin seudun elinkeinorakenne on hyvin palveluvaltainen. Seudun työpaikoista 16 % on jalostuksessa, 60 % kaupan ja muiden markkinapalveluiden toimialoilla sekä 24 % julkisissa palveluissa. Erityisesti kaupan ja muiden markkinapalvelualojen osuudet ovat Helsingin seudulla huomattavasti suurempia kuin koko maassa. Julkisten palveluiden työpaikkaosuus on seudulla jonkin verran pienempi ja jalostuksen osuus huomattavasti pienempi kuin koko maassa. Alkutuotannon merkitys Helsingin seudun toimialarakenteessa on marginaalinen.

Erikoistumisalat

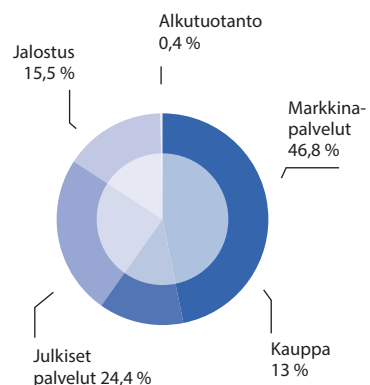
Helsingin seudun elinkeinotoiminnan erikoistumista voidaan tarkastella suhteuttamalla seudun kunkin toimialan työpaikkaosuus koko maan vastaavaan osuuteen. Näiden niin sanottujen sijaintiosamääräindeksien perusteella Helsingin seutu on suuntautunut vahvimmin informaation tuotantoon ja välitykseen, tukkukauppaan ja muuhun logistiikkaan, liike-elämän ja rahoituksen palveluihin, muihin erikoistuneisiin palvelualoihin, korkean teknologian teollisuuteen, tutkimukseen, kehittämiseen ja korkeakoulutukseen sekä toimintoihin, jotka liittyvät seudun rooliin maan hallinto- ja päätöksentekokeskuksena. Helsingin seudun erikoistumisprofiili poikkeaa ratkaisevasti muiden Suomen suurien kaupunkialueiden profiileista.

Helsingin seudun vahvimmat erikoistumisalat

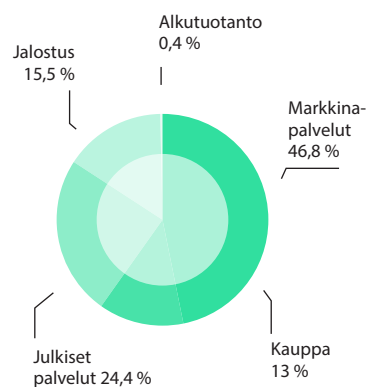
Indeksi, koko maa = 100

Päätoimialojen osuus (%) Helsingin seudun työpaikoista 2019.

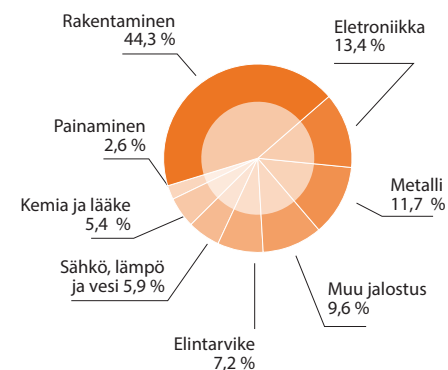

Päätoimialojen osuus (%) koko maan työpaikoista 2019.

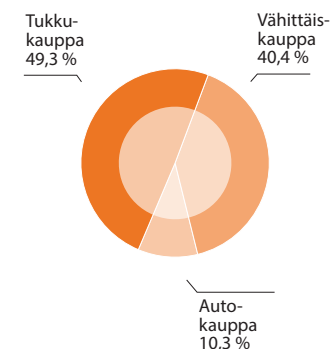

Työpaikkojen toimialajakauma Helsingin seudun päätoimialoilla 2019.

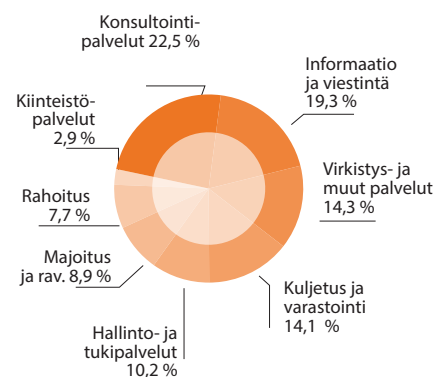
Jalostus

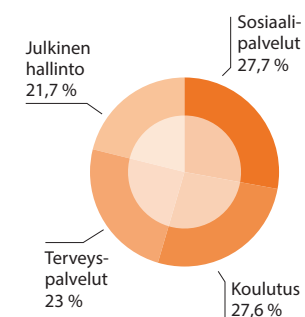
Kauppa

Markkinapalvelut

Julkinen hallinto ja hyvinvointipalvelut

TOIMIALOJEN VERTAILU

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liiketoiminta kääntyi edellisvuoteen verrattuna laskuun vuoden 2020 toisella neljänneksellä.

Yritysten liikevaihto ja palkkasumma

Talouden aktiivisuuden eroja toimialojen välillä verrataan oheisissa kuvioissa käyttäen indikaattoreina liikevaihtoa ja palkkasummaa (rahoitustoiminnassa ei liikevaihtoa). Muutokset esitetään nimellisinä poistamatta inflaation vaikutusta.

Helsingin seudun yritysten yhteenlaskettu liikevaihto laski ennakkoarvion mukaan vuoden 2020 toisella neljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna 6 %. Edellisellä neljänneksellä liikevaihto kasvoi 1,3 %. Rakennuskustannukset nousivat vuoden takaiseen nähden 0,4 %. Kuluttajahinnat laskivat huhti-kesäkuussa 0,2 %, tukkuhinnat 4,9 % ja teollisuuden tuottajahinnat 6,2 % edellisvuodesta.

Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta vuoden toisella neljänneksellä rakentamisessa, teollisuudessa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Liikevaihdon kasvu edellisvuodesta oli huhti-kesäkuussa selvästi voimakkainta rakentamisessa, jossa liikevaihto kasvoi 12 % vuoden takaiseen nähden. Liikevaihdon laskua oli eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Yritysten yhteenlaskettu palkkasumma laski edellisvuoteen verrattuna vuoden toisella neljänneksellä 4 %. Päätoimialoista palkkasumma kasvoi ainoastaan rahoitustoiminnassa sekä informaatio- ja viestintäalalla. Palkkasumma laski vuoden takaiseen verrattuna eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 18 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Seudun yritysten palkkasumma on kasvanut 16 % vertailuvuoden tasosta. Kuluttajahinnat ovat nousseet noin 3 % vuoteen 2015 verrattuna. Liikevaihto on kasvanut vertailuvuoden tasoon nähden eniten rakentamisessa. Majoitus- ja ravitsemistoinnin, kaupan, kuljetuksen ja varastoinnin

sekä kotitalouksien palveluiden liikevaihdon kehitys on ollut vuoden 2015 tasoon nähden keskimääräistä heikompaa.

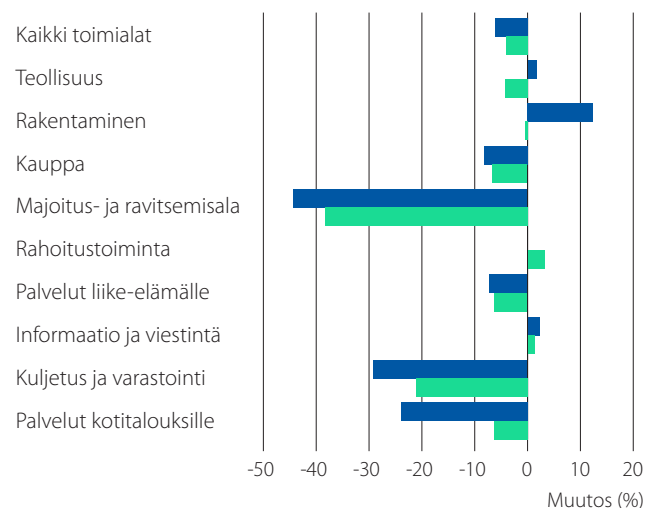
Henkilöstömäärä päätoimialoilla

Henkilöstömäärä-indikaattori kuvaa Helsingin seudulla toimivissa yrityksissä ja muissa organisaatioissa tehtyjen henkilötyövuosien määrää.

Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu henkilöstömäärä oli huhti-kesäkuussa 7 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Henkilöstömäärä laski kaikilla päätoimialoilla lukuun ottamatta informaatio- ja viestintäalaa. Henkilöstömäärä laski eniten majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, jossa laskua vuoden takaisesta oli 40 %.

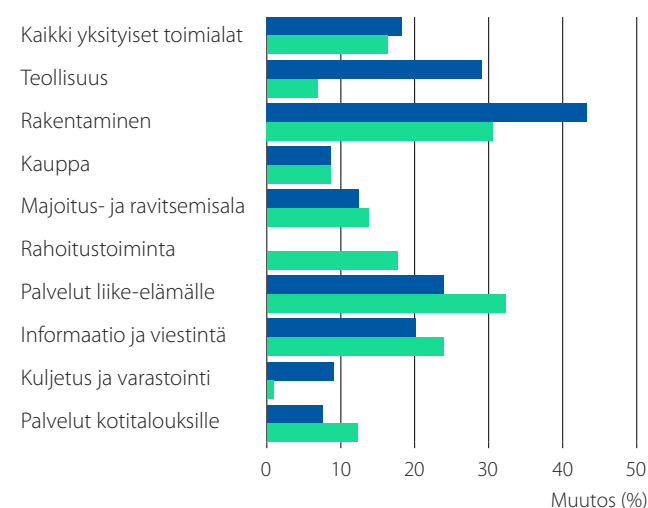
Seudulla toimivien yritysten henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Henkilöstömäärän kasvua on ollut vertailuvuoden tasoon nähden eniten liike-elämän palveluissa, rakentamisessa sekä informaatio- ja viestintäalalla.

TOIMIALOJEN VERTAILU

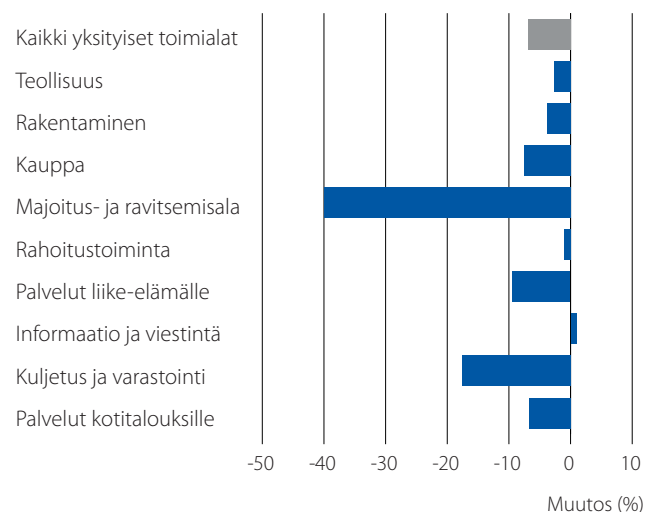
Liikevaihdon ja palkkasumman muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljännes 2/2020 verrattuna vuotta aikaisempaan.

■ Liikevaihto
■ Palkkasumma

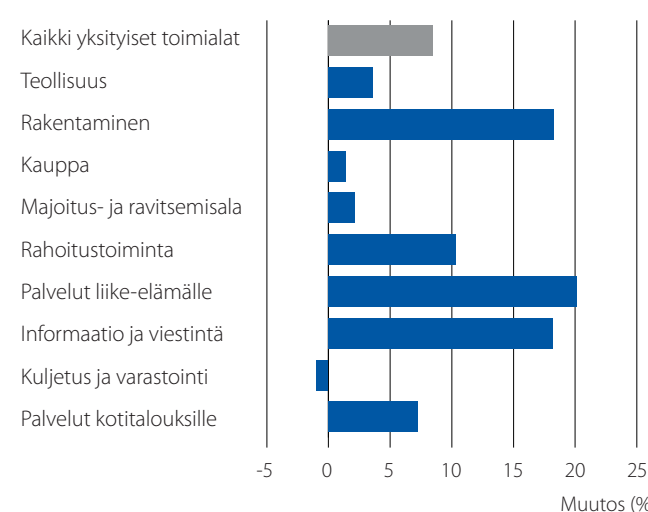

Liikevaihdon ja palkkasumman muutos (%) päätoimialoittain Helsingin seudulla, neljänneksen 3/2019–2/2020 verrattuna vuoteen 2015.

■ Liikevaihto
■ Palkkasumma

Henkilöstömäärän muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljännes 2/2020 verrattuna vuotta aikaisempaan.

Henkilöstömäärän muutos (%) toimialaryhmittäin Helsingin seudulla, neljänneksen 3/2019–2/2020 verrattuna vuoteen 2015.

TEOLLISUUS

Teollisuusyritysten liikevaihdon lasku jatkui

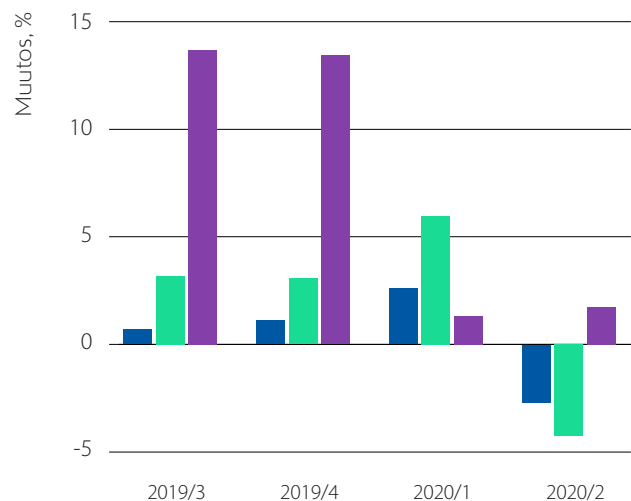
Helsingin seudulla toimivien teollisuusyritysten liikevaihdon trendin vahva kasvu tasaantui viime vuoden viimeisellä neljänneksellä ja trendi kääntyi laskuun kuluvan vuoden alussa. Ennakkoarvion mukaan trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna liikevaihto oli kuitenkin arvion mukaan huhti-kesäkuussa noin 2 % korkeammalla tasolla. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendi kääntyi laskuun jo viime vuoden lopussa. Teollisuuden tuottajahinnat laskivat selvästi kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden tuottajahinnat laskivat huhti-kesäkuussa 6 %. Helsingin seudun teollisuuden liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin 29 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Samana aikana teollisuuden tuottajahintojen taso on noussut 4 %.

Teollisuus, sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, vesi- ja jätevesihuolto, jäte- ja ympäristöhuolto, kaivostoiminta

Teollisuuden henkilöstömäärän trendi laski hieman kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna teollisuusyritysten henkilöstömäärä oli huhti-kesäkuussa 3 % alemmalla tasolla. Myös alan palkkasumman trendi kääntyi laskuun. Edellisvuodesta palkkasumma laski vuoden toisella neljänneksellä 4 %. Helsingin seudun teollisuusyritysten henkilöstömäärä on vuoteen 2015 verrattuna 4 % ja palkkasumma 7 % korkeammalla tasolla.

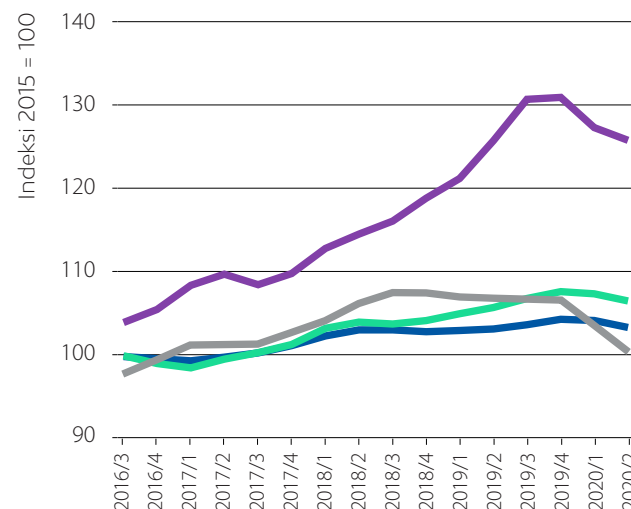
Helsingin seudun teollisuusyrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 70 700 työpaikkaa.

TEOLLISUUS

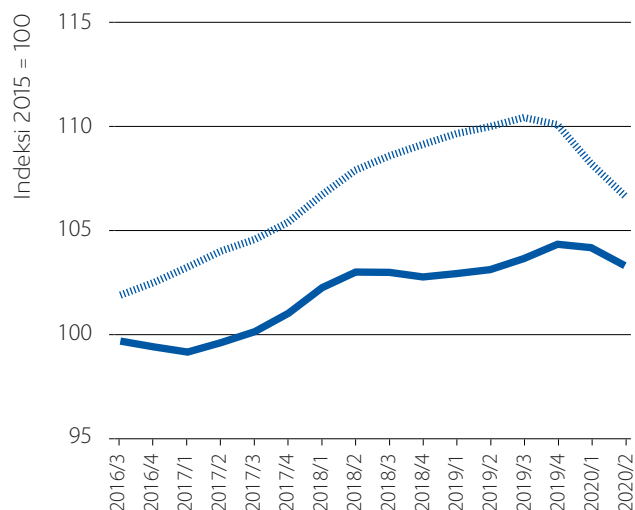
Teollisuuden henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

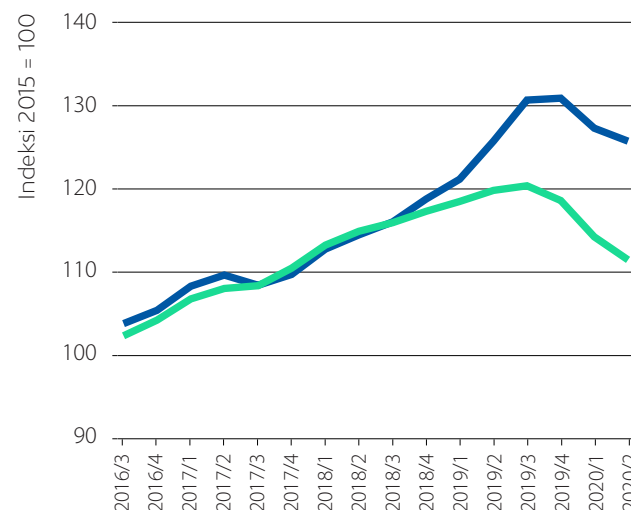
Teollisuuden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Teollisuuden tuottajahinnat

Henkilöstön määrä teollisuudessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Teollisuus
- Kaikki toimialat

Teollisuuden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

RAKENTAMINEN

Rakentamisen liikevaihto kasvoi edelleen

Rakennusalan liikevaihdon trendin vahva kasvu jatkui ennakoarvion mukaan vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Arvion mukaan alan liikevaihto oli huhti-kesäkuussa 12 % edellisvuotta korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset nousivat 0,4 % vuotta aikaisempaan verrattuna. Valtakunnallisesti alan liikevaihdon trendin kasvu tasaantui. Vuoteen 2015 nähden rakennusalan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla keskimäärin 43 % korkeammalla tasolla. Rakennuskustannukset ovat nousseet samana aikana 4 %.

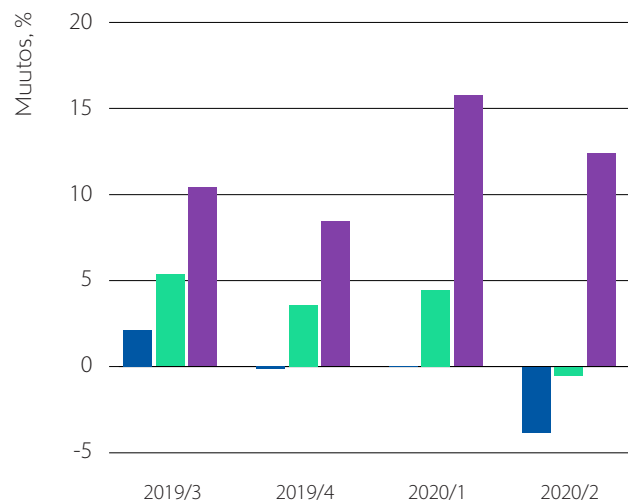
Rakennusyritysten palkkasumman trendi pysyi vuoden toisella neljänneksellä ennallaan. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna palkkasumma oli huhti-kesäkuussa vajaan prosentin alemmalla tasolla. Alan henkilöstömäärän trendin viime vuoden lopussa alkanut

Talonrakentaminen, maa- ja vesirakentaminen, erikoistunut rakennustoiminta

lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä laski huhti-kesäkuussa 4 %. Vuodesta 2015 rakennusalan palkkasumma on kasvanut 31 %. Henkilöstömäärä on alalla vertailuvuoteen nähden 18 % korkeammalla tasolla.

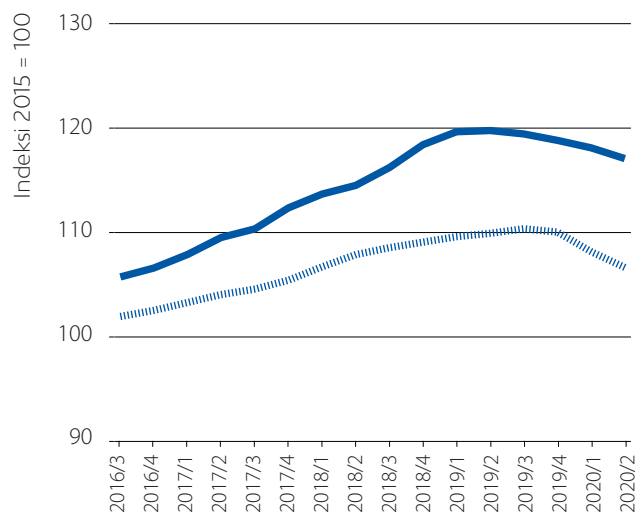
Helsingin seudun rakennusalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 53 800 työpaikkaa.

RAKENTAMINEN

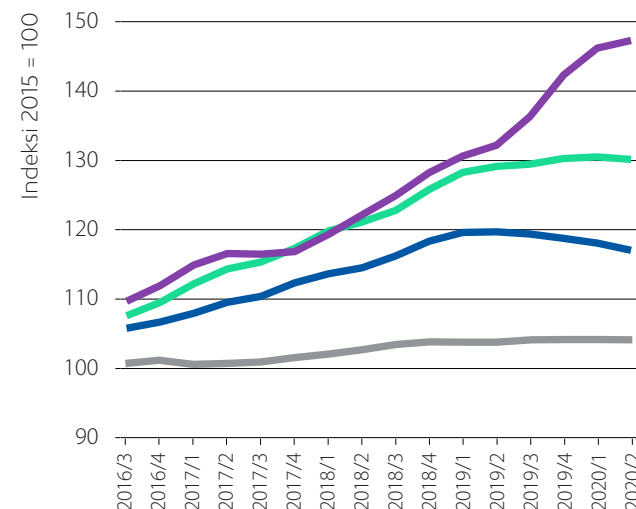
Rakentamisen liikevaihto, palkkasumma ja henkilöstömäärä Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä rakentamisessa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Rakentaminen
- Kaikki toimialat

Rakentamisen henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Rakennuskustannukset

Rakentamisen liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

KAUPPA

Kaupan alan liiketoiminta kääntyi laskuun

Tukkukauppa, agentuuritoiminta, vähittäiskauppa, moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaus, polttoaineen vähittäismyynti

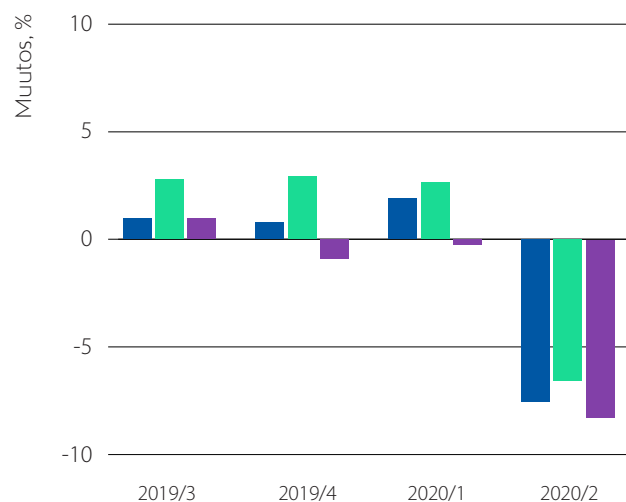
Kaupan liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut lasku jatkui ennakoarvion mukaan huhti–kesäkuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan 8 % alemmalla tasolla. Kaupan liikevaihdon trendi kääntyi laskuun myös koko maassa. Tukkuhinnat laskivat kuluvan vuoden toisella neljänneksellä edelliseen vuoteen verrattuna 5 %. Kuluttajahinnat pysyivät vuoden takaiseen nähden lähes ennallaan. Kaupan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana Helsingin seudulla 9 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2015. Tukkuhinnat olivat keskimäärin 8 % vertailuvuotta korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet reilut 3 % vuoteen 2015 nähden.

Kaupan alan palkkasumman trendin vuoden 2020 alussa alkanut lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna alan palkkasumma laski 7 %. Myös kaupan

henkilöstömäärän trendin lasku jatkui. Edellisvuoteen nähden henkilöstömäärä oli 8 % alemmalla tasolla. Vuoteen 2015 verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 9 %. Kaupan alan henkilöstömäärä on prosentin vertailuvuotta korkeammalla tasolla.

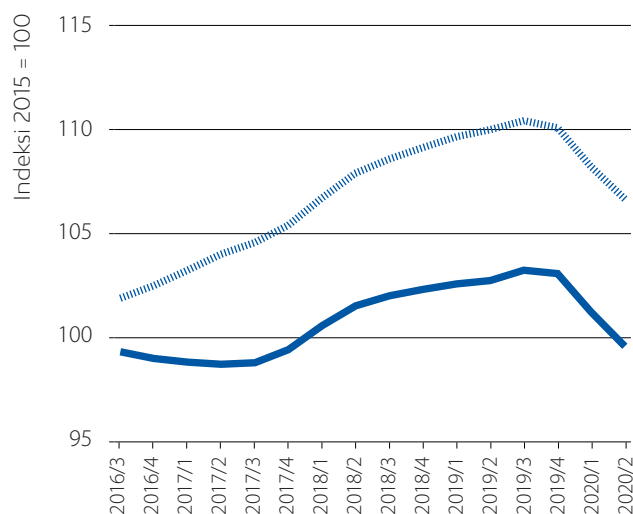
Työvoimatutkimuksen mukaan kaupan toimialalla oli viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 103 900 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KAUPPA

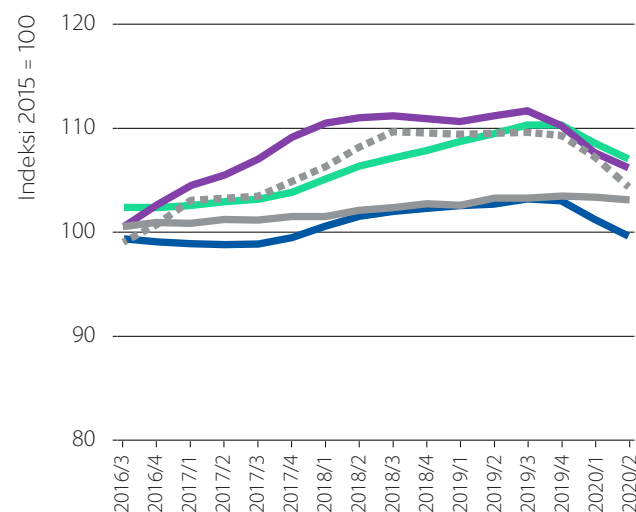
Kaupan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

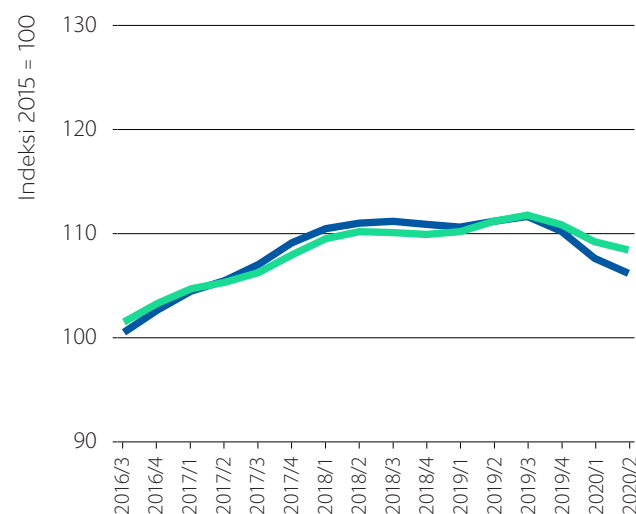
Henkilöstön määrä kaupan alalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kauppa
- Kaikki toimialat

Kaupan henkilöstömäärä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat
- Tukkuhinnat

Kaupan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

Majoitus, ravitsemistoiminta

Majoitus- ja ravitsemisalan liiketoiminta romahti

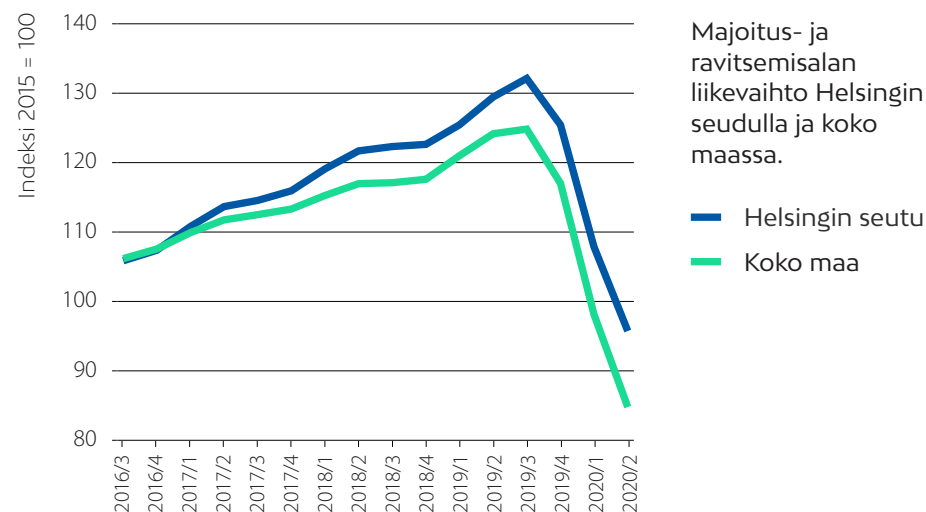
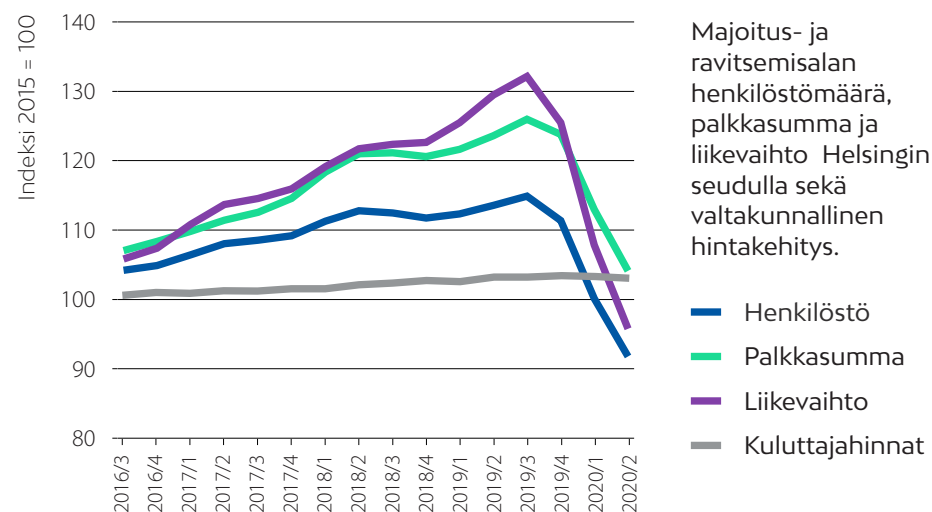
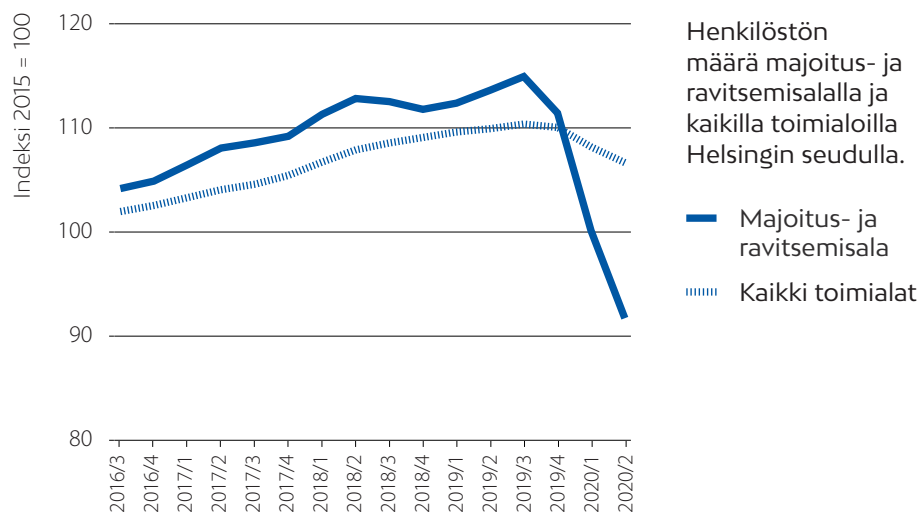
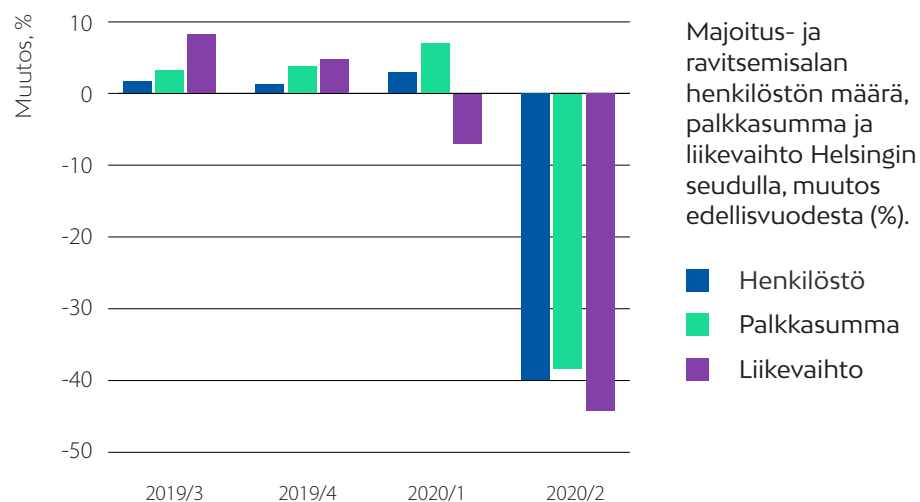
Helsingin seudun majoitus- ja ravitsemisalan liikevaihdon trendi kääntyi vahvan kasvun jälkeen laskuun viime vuoden lopussa. Koronaviruspandemia alkoi vaikuttamaan alan liiketoimintaan ensimmäisen neljänneksen lopulla, ja liikevaihdon trendin lasku jatkui ennakoarvion mukaan jyrkkänä kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Edelliseen vuoteen nähden alan liikevaihto oli arvion mukaan huhti-kesäkuussa 44 % alemmalla tasolla. Majoitus- ja ravitsemistoiminnan liikevaihdon trendi kääntyi jyrkkään laskuun myös valtakunnallisesti. Vuodesta 2015 alan liikevaihto on kasvanut Helsingin seudulla 13 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana reilut 3 %.

Alan palkkasumman trendin lasku jatkui kuluvan vuoden toisella neljänneksellä. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli alalla huhti-kesäkuussa 38 % alemmalla tasolla.

Myös alan henkilöstömäärän trendin jyrkkä lasku jatkui. Vuoden takaisesta henkilöstömäärä laski 40 %. Majoitus- ja ravitsemisalan palkkasumma on kasvanut 14 % vuodesta 2015. Alan henkilöstömäärä on vertailuvuoteen nähden 2 % korkeammalla tasolla.

Majoitus- ja ravitsemisalalla oli työvoimatutkimuksen mukaan noin 32 900 työpaikkaa Helsingin seudulla viimeksi kuluneen vuoden aikana.

MAJOITUS- JA RAVITSEMISTOIMINTA

RAHOITUSTOIMINTA

Rahoituspalvelut, vakuutustoiminta, rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta

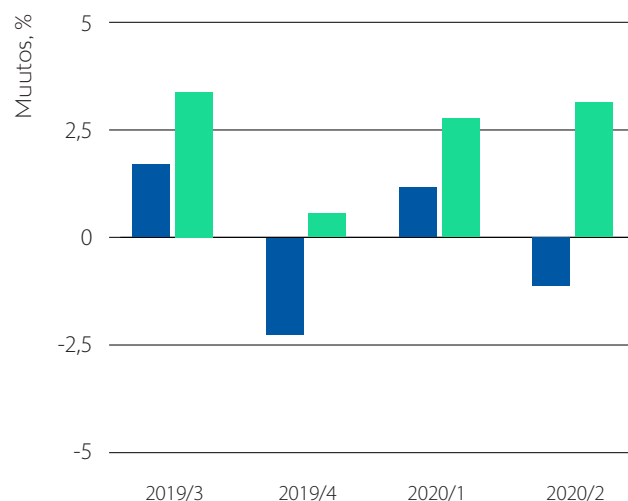
Rahoitustoiminnan palkkasumman kasvu edellisvuodesta jatkui, mutta henkilöstömäärä kääntyi laskuun.

Helsingin seudun rahoitustoiminnan palkkasumman trendi kasvoi vahvasti vuoden 2019 loppupuolella, mutta trendin kasvu tasaantui kuluvaan vuoden alussa. Palkkasumman trendi pysyi ennallaan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen nähden alan palkkasumma oli huhti-kesäkuussa 3 % korkeammalla tasolla. Rahoitustoiminnan palkkasumman trendi pysyi alkuvuoden tasolla myös koko maassa. Viimeksi kuluneen vuoden aikana alan palkkasumma oli vuoteen 2015 verrattuna Helsingin seudulla 18 % korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta reilut 3 %.

Alan henkilöstömäärän trendi kääntyi laskuun vuoden 2020 alussa ja trendi laski edelleen vuoden toisella neljänneksellä. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä oli huhti-kesäkuussa prosentin alemmalla tasolla. Vertailuvuoteen nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin kymmenyksen korkeammalla tasolla.

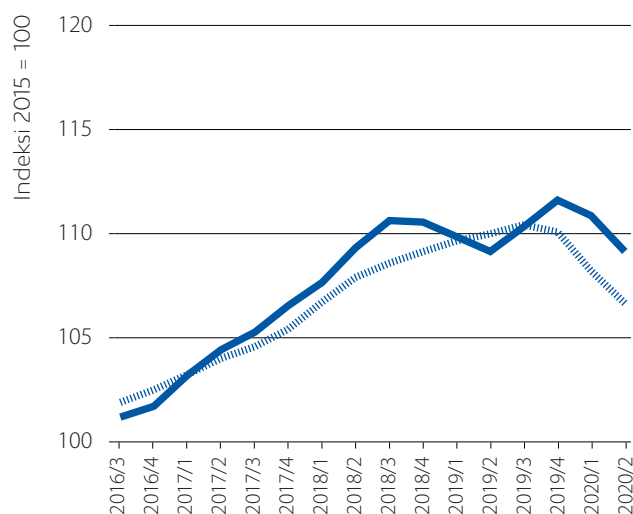
Rahoitustoiminnassa oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana noin 29 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

RAHOITUSTOIMINTA

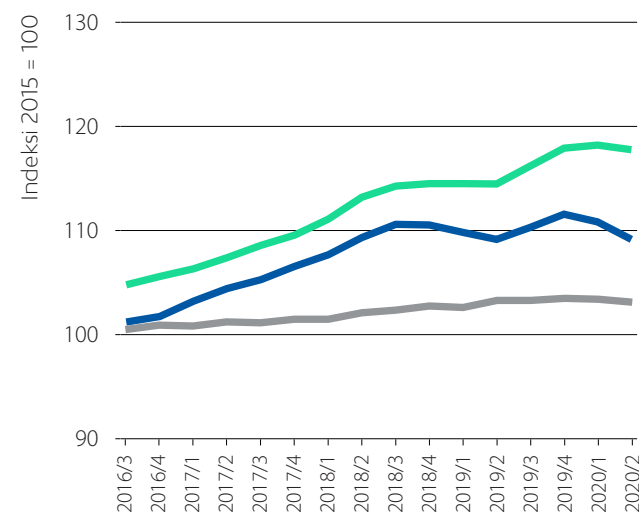
Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma

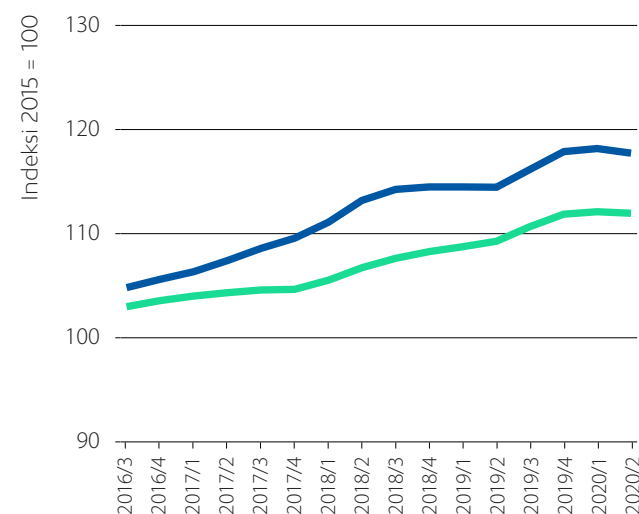
Henkilöstön määrä rahoitustoiminnassa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Rahoitustoiminta
- Kaikki toimialat

Rahoitustoiminnan henkilöstön määrä ja palkkasumma Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Kuluttajahinnat

Rahoitustoiminnan palkkasumma Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liiketoiminta kääntyi laskuun

Liike-elämän palveluiden liikevaihdon trendin kasvu tasaantui viime vuoden lopussa ja kääntyi laskuun vuoden 2020 alussa. Ennakkoarvion mukaan trendin lasku jatkui huhti-kesäkuussa. Alan liikevaihdon trendi kääntyi laskuun myös valtakunnallisesti. Helsingin seudun liike-elämän palveluiden liikevaihto oli vuoden toisella neljänneksellä edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 7 % alemmalla tasolla. Vuoden 2015 tasoon nähden alan liikevaihto on kasvanut 24 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet samana aikana reilut 3 %.

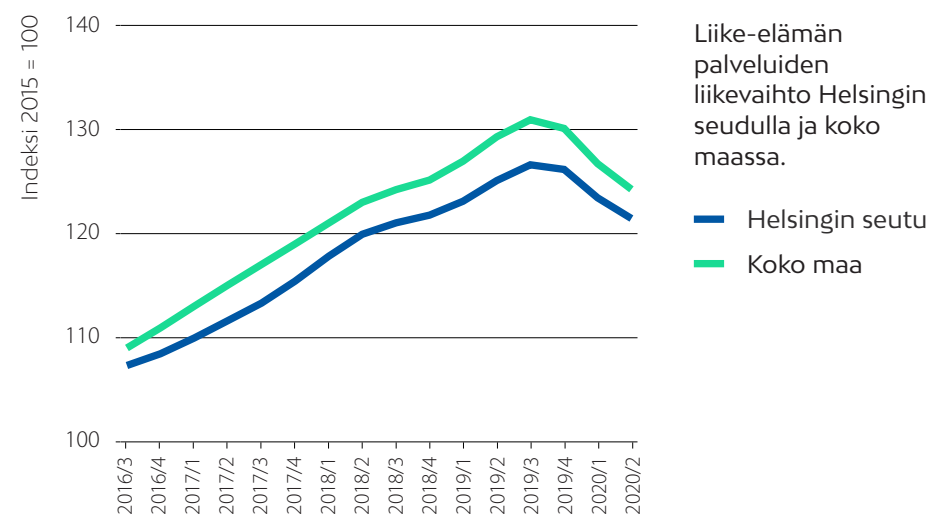
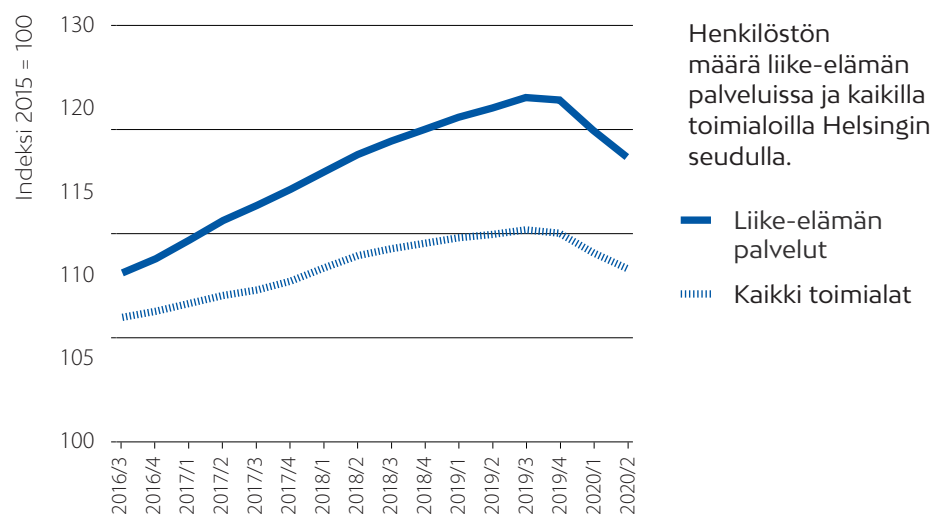
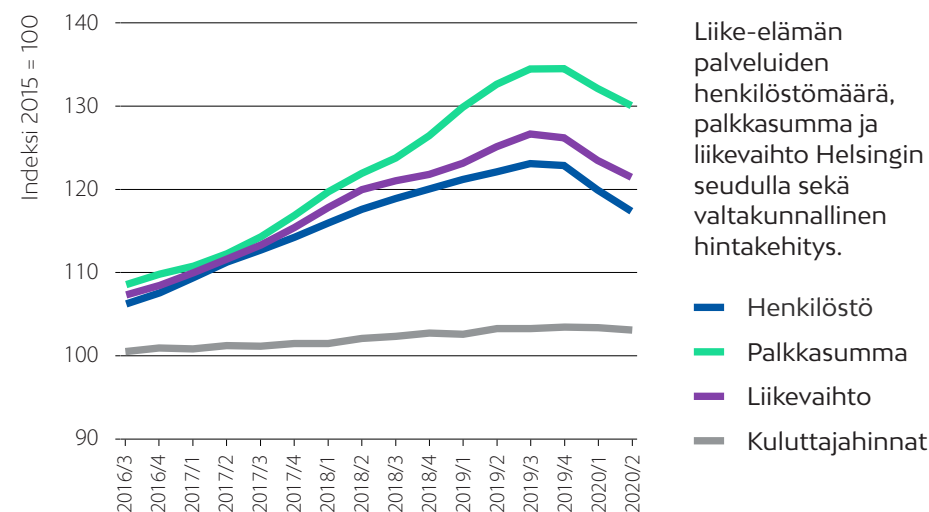
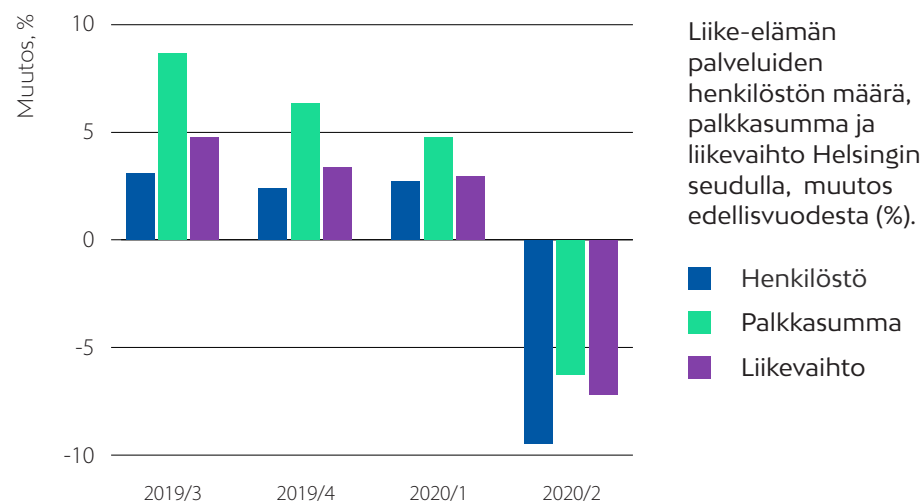
Seudun liike-elämän palveluiden palkkasumman trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Huhti-kesäkuussa palkkasumma oli alalla 6 % edellisvuotta alemmalla tasolla. Myös alan henkilöstömäärän trendi laski

Kiinteistöpalvelut, ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, hallinto- ja tukipalvelutoiminta

edelleen. Vuotta aikaisempaan verrattuna henkilöstömäärä supistui 9 %. Vuoden 2015 tasoon nähden alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen ja palkkasumma 32 % korkeammalla tasolla.

Työvoimatutkimuksen mukaan liike-elämälle palveluja tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 138 000 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT LIIKE-ELÄMÄLLE

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

Kustannustoiminta, elokuva- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, radio- ja televisiotoiminta, televiestintä, ohjelmistot ja konsultointi, tietopalvelutoiminta

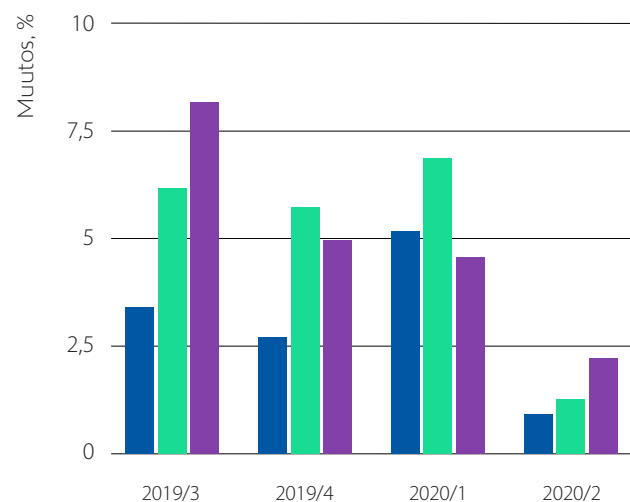
Informaatio- ja viestintäalan liiketoiminta kasvoi edelleen vuotta aiemmasta

Helsingin seudun informaatio- ja viestintäalan liikevaihdon trendin kasvu tasaantui viime vuoden lopussa ja trendi pysyi ennakkoarvion mukaan samalla tasolla myös vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Valta-kunnallisesti alan liikevaihdon trendin vuoden alussa alkanut loiva lasku jatkui. Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto oli huhti-kesäkuussa Helsingin seudulla arvion mukaan 2 % korkeammalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuoteen 2015 verrattuna alan liikevaihto oli viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin viidenneksen korkeammalla tasolla. Kuluttajahinnat ovat nousseet reilut 3 % vertailuvuoteen nähden.

Informaatio- ja viestintäalan palkkasumman trendin vahva kasvu tasaantui vuoden 2020 alussa ja pysyi ennallaan vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoden vastaavaan aikaan nähden palkkasumma oli reilun prosentin korkeammalla tasolla. Myös henkilöstömäärän trendi pysyi huhti-kesäkuussa ennallaan. Vuotta aiempaan nähden henkilöstömäärä kasvoi noin prosentin. Vuoden 2015 tasoon verrattuna alan palkkasumma on kasvanut 24 % ja henkilöstömäärä 18 %.

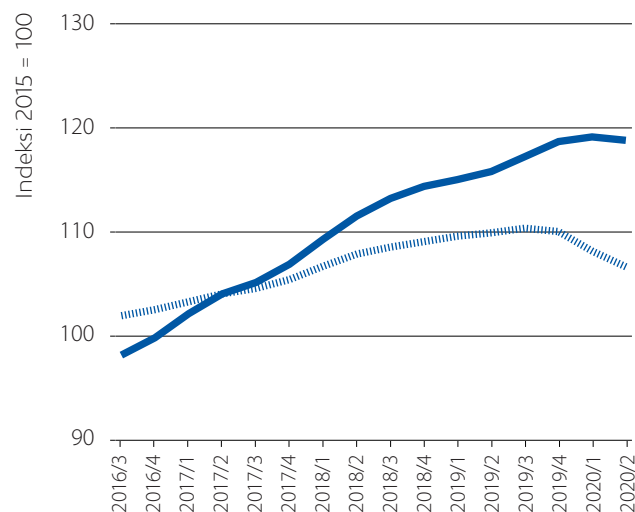
Informaatio- ja viestintäalan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 74 300 työpaikkaa Helsingin seudulla.

INFORMAATIO JA VIESTINTÄ

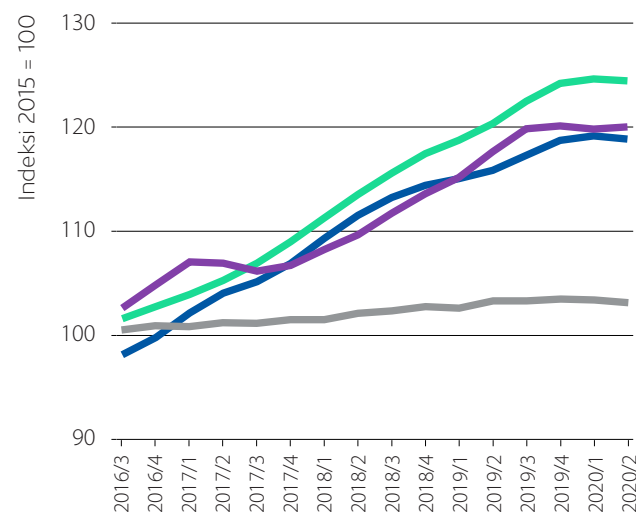
Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

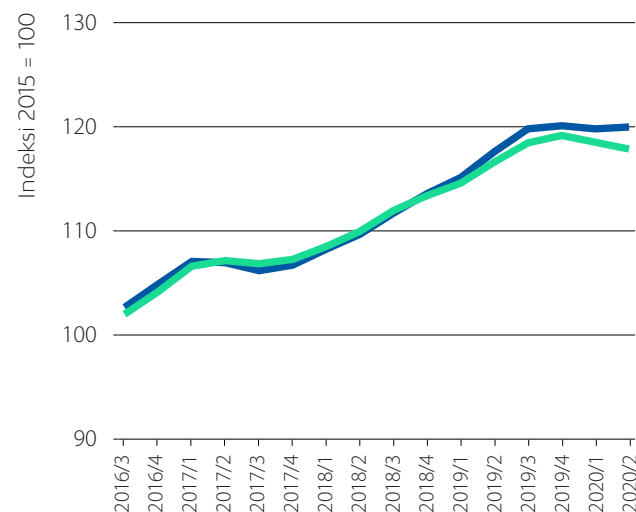
Henkilöstön määrä informaatio- ja viestintäalalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Informaatio ja viestintä
- Kaikki toimialat

Informaatio- ja viestintäalan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Informaatio- ja viestintäalan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

KULJETUS JA VARASTOINTI

Maaliikenne, vesiliikenne, ilmailiikenne, varastointi ja liikennettä palveleva toiminta, posti- ja kuriiritoiminta

Kuljetus- ja varastointialan liiketoiminta kääntyi jyrkkään laskuun

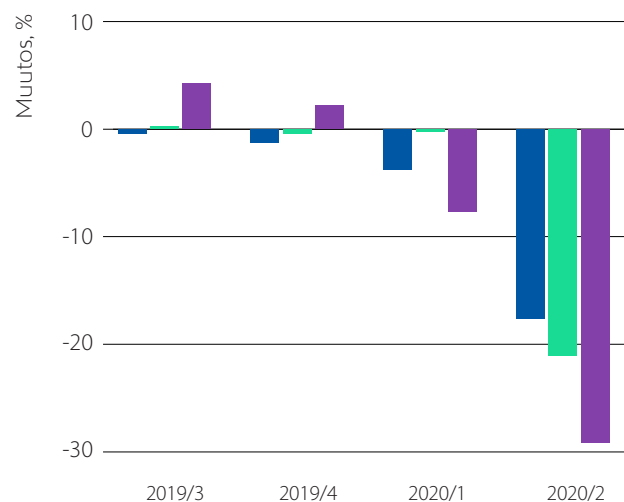
Helsingin seudun kuljetus- ja varastointialan yritysten liikevaihdon trendi kääntyi selvään laskuun vuoden 2019 lopussa ja ennakoarvion mukaan trendin lasku jatkui koronaviruspandemian vaikutuksesta jyrkkänä vuoden 2020 toisella neljänneksellä. Alan liikevaihdon trendi laski myös koko maassa. Kuljetuksen ja varastoinnin liikevaihto oli huhti-kesäkuussa Helsingin seudulla edellisvuoden vastaavaan aikaan verrattuna arvion mukaan 29 % alemmalla tasolla. Alan liikevaihto on kasvanut seudulla 9 % vuodesta 2015. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuoden tasosta reilut 3 %.

Kuljetuksen ja varastoinnin palkkasumman trendin lasku jatkui vuoden 2020 huhti-kesäkuussa. Vuoden takaiseen verrattuna palkkasumma oli vuoden toisella neljänneksellä 21 % alemmalla tasolla. Alan palkkasumma oli viimeksi kuluneen vuoden aikana sunnilleen samalla tasolla kuin vuonna 2015. Myös alan

henkilöstömäärän trendin lasku jatkui huhti-kesäkuussa. Edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna henkilöstömäärä supistui 18 %. Alan henkilöstömäärä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana prosentin alemmalla tasolla kuin vuonna 2015.

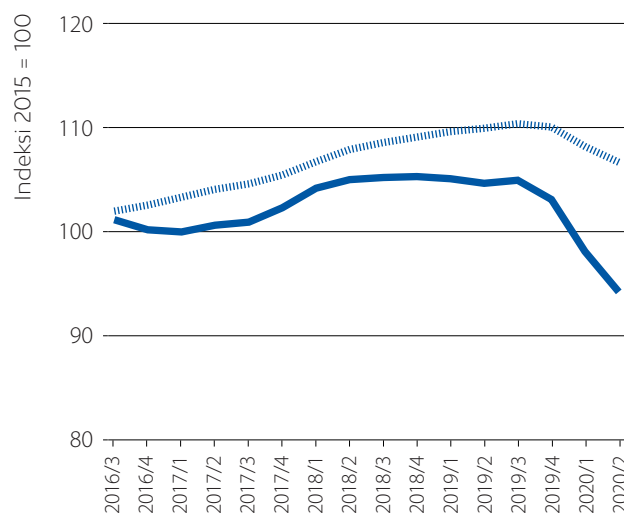
Kuljetuksen ja varastoinnin toimialan yrityksissä oli työvoimatutkimuksen mukaan viimeksi kuluneen vuoden aikana keskimäärin noin 51 700 työpaikkaa Helsingin seudulla.

KULJETUS JA VARASTOINTI

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä kuljetus- ja varastointialalla ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kuljetus ja varastointi
- Kaikki toimialat

Kuljetus- ja varastointialan henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Kuljetus- ja varastointialan liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

Yksityiset koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut, taiteet, viihde ja virkistys, muut palvelut

Kotitalouksien palveluja tuottavien yritysten liiketoiminta laski edellisvuodesta

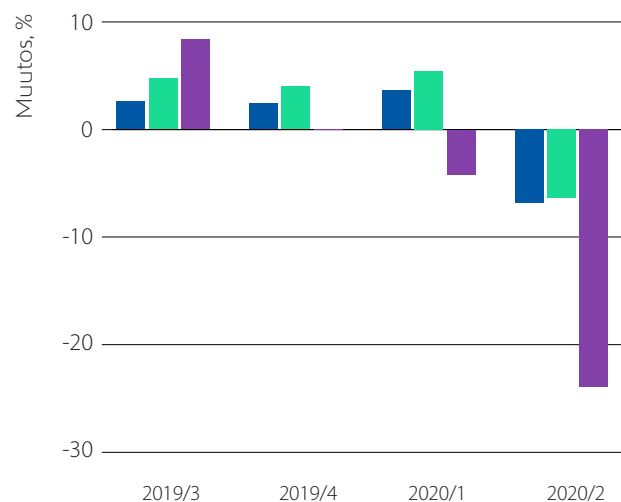
Kotitalouspalveluiden liikevaihdon trendin viime vuoden lopussa alkanut jyrkkä lasku jatkui ennakkoarvion mukaan kuluvan vuoden huhti-kesäkuussa. Alan liikevaihdon trendi laski selvästi myös koko maassa. Kotitalouspalveluiden liikevaihto oli Helsingin seudulla vuoden toisella neljänneksellä arvion mukaan 24 % alemmalla tasolla kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan. Vuodesta 2015 alan liikevaihto on kasvanut 8 %. Kuluttajahinnat ovat nousseet vertailuvuodesta reilut 3 %.

Alan palkkasumman trendi kääntyi pitkään jatkuneen kasvun jälkeen laskuun kuluvan vuoden alussa ja trendin lasku jatkui vuoden toisella neljänneksellä. Edellisvuoteen verrattuna palkkasumma laski 6 %. Myös koti-

talouspalveluiden henkilöstömäärän trendi laski edelleen. Vuoden takaiseen verrattuna alan henkilöstömäärä oli huhti-kesäkuussa 7 % alemmalla tasolla. Vuoden 2015 tasoon nähden henkilöstömäärä on kasvanut 7 %. Alan palkkasumma on kasvanut 12 % vertailuvuoden tasosta.

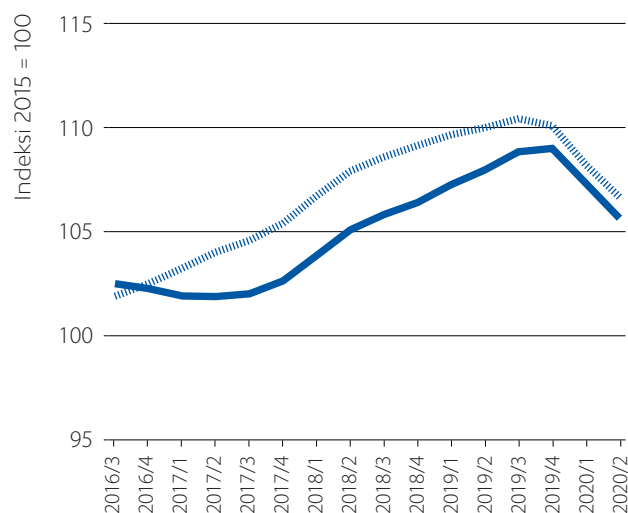
Palveluja kotitalouksille tuottavissa yrityksissä oli viimeksi kuluneen vuoden aikana työvoimatutkimuksen mukaan keskimäärin noin 78 100 työpaikkaa Helsingin seudulla.

PALVELUT KOTITALOUKSILLE

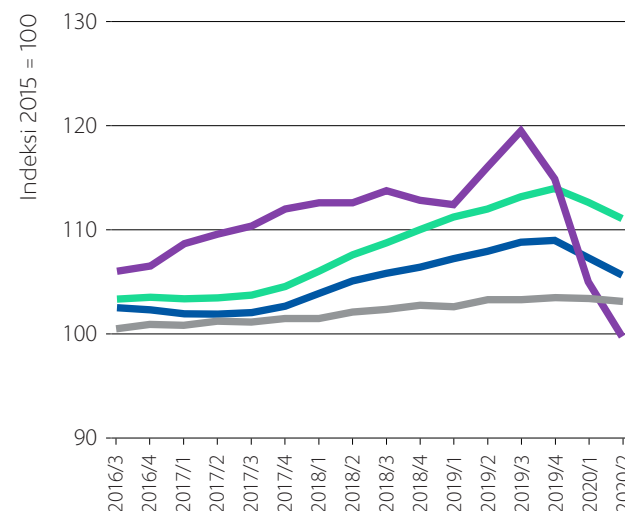
Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla, muutos edellisvuodesta (%).

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto

Henkilöstön määrä kotitalouksien palveluissa ja kaikilla toimialoilla Helsingin seudulla.

- Kotitalouksien palvelut
- Kaikki toimialat

Kotitalouksien palveluiden henkilöstön määrä, palkkasumma ja liikevaihto Helsingin seudulla sekä valtakunnallinen hintakehitys.

- Henkilöstö
- Palkkasumma
- Liikevaihto
- Kuluttajahinnat

Kotitalouksien palveluiden liikevaihto Helsingin seudulla ja koko maassa.

- Helsingin seutu
- Koko maa

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UUDELLAMAALLA

Uudenmaan yritysten suhdanneodotukset paranivat koronaviruspandemian aiheuttaman kevään pudotuksen jälkeen niin teollisuudessa ja rakentamisessa kuin palvelualoilla. Maakunnan yrityksissä heikko kysyntä on noussut merkittävimmäksi tuotannon kasvun esteeksi.

Suhdannenäkymät

Teollisuuden ja rakentamisen yritysten lähitulevaisuuden suhdannenäkymät kohentuvat kevään notkahduksesta, mutta pysyivät edelleen heikkoina. Suhdannenäkymien saldoluku oli heinäkuussa -37, kun huhtikuussa tehdyssä kyselyssä vastaava saldoluku oli -61. Uudenmaan teollisuuden ja rakentamisen odotukset olivat heinäkuussa hieman vaisummat kuin koko maassa keskimäärin.

Uudenmaan palveluyritysten suhdanneodotukset nousivat merkittävästi alkukesän aikana. Heinäkuussa suhdannenäkymien saldoluku oli Uudenmaan palveluyrityksissä 7, kun huhtikuussa maakunnan palveluyritysten odotuksia kuvaava saldoluku oli -59. Palvelualojen suhdannenäkymät olivat heinäkuussa Uudellamaalla hivenen positiivisemmat kuin valtakunnallisesti.

Uudenmaan yrityksissä henkilöstön määrää ennakoidaan vähennettävän hieman lähikuukausina. Henkilöstöodotuksia seuraavaan

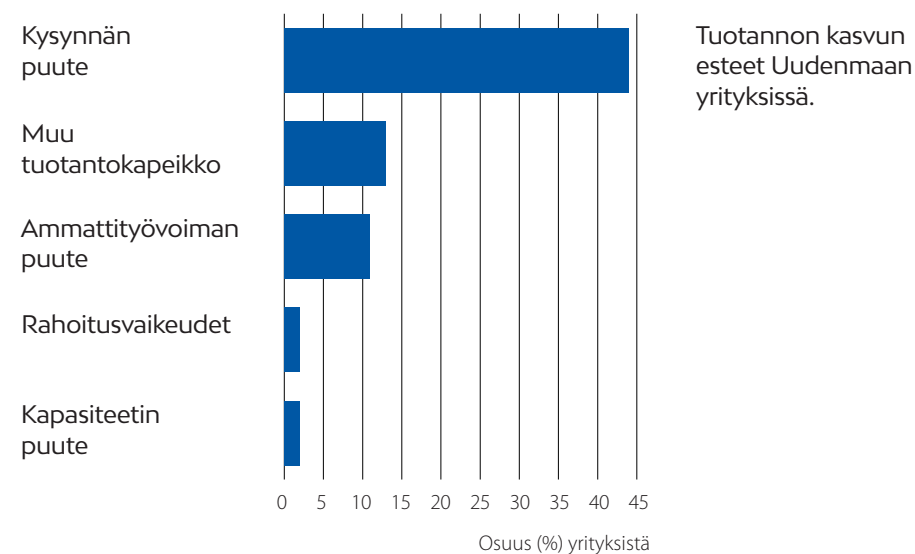
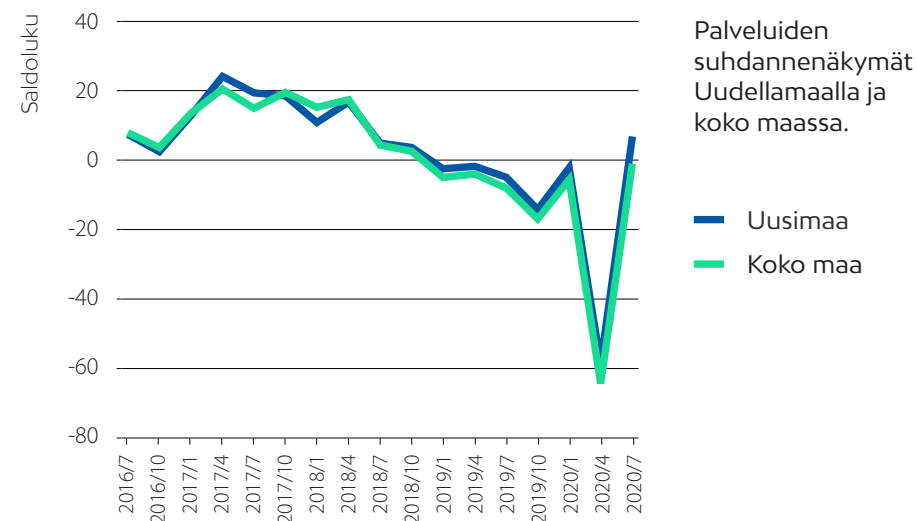
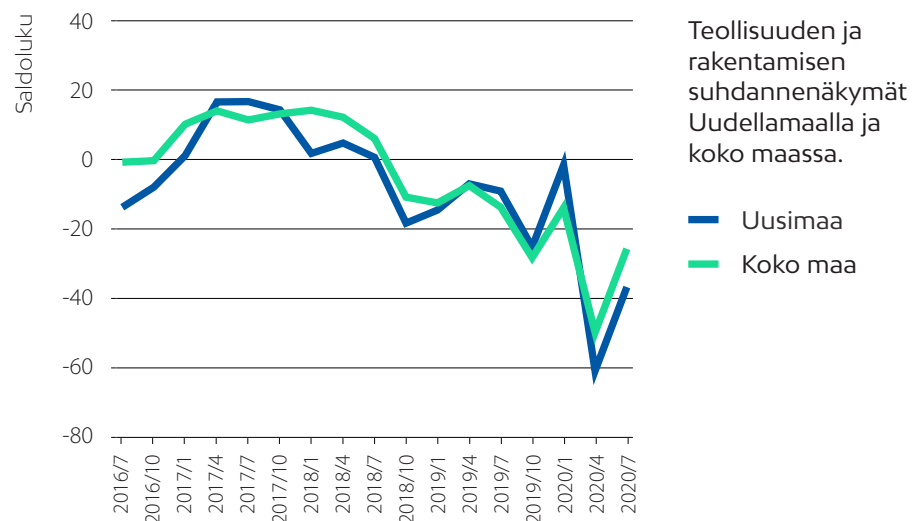
kolmen kuukauden aikana kuvaava saldoluku oli heinäkuussa maakunnan yrityksissä -14.

Tuotannon kasvun esteet

Tuotantokapeikkoja oli vuoden 2020 heinäkuussa 66 %:lla Uudenmaan yrityksistä. Heikko kysyntä on noussut yleisimmäksi tuotannon kasvun esteeksi Uudellamaalla. Kysynnän heikkous oli heinäkuussa kapeikkokijä 44 %:lla alueen yrityksistä. Ammatitaitoisen työvoiman pula oli heinäkuussa kasvun este 13 %:lla. Koronaviruspandemiasta johtuvat muut tuotantokapeikot olivat ongelmana 11 %:lla vastaajista.

Tietolähde: Elinkeinoelämän keskusliitto, suhdannebarometri. Suhdannebarometri perustuu teollisuus- ja palveluyrityksille tehtävään kyselyyn. Suhdannenäkymäsaldoluku kuvaa yritysten yleisiä lähitulevaisuuden suhdanneodotuksia. Saldoluku on suhdanteiden paranemista odottavien ja huononemista odottavien vastaajien %-osuuksien erotus.

YRITYSTEN SUHDANNENÄKYMÄT UDELLAMAALLA

VAIHTUVA TEEMA

VÄESTÖN JA TYÖLLISYYDEN KASVU

Suomen, Ruotsin, Norjan ja Tanskan pääkaupunkiseuduilla

Neljän pohjoismaan pääkaupunkiseutujen väestöt kasvoivat nopeasti 2010-luvulla. Helsingin seudun ja koko maan välinen kasvueron oli suurempi kuin vastaava ero naapurimaissa.

Väestönkasvu pohjoismaissa

Kaikkien pääkaupunkiseutujen väestö kasvoi lähes suoraviivaisesti 2010-luvulla ilman, että talouden suhdanteet tai kansainväliset kriisit olisivat heijastuneet merkittävästi väestön kokonaismuutokseen. Tukholman ja Oslon seudut kasvoivat nopeimmin (1,7 % vuodessa) ja kuuluivat Euroopan kärkialueisiin väestönkasvun suhteen. Helsingin seudun väestö lisääntyi 1,1 % ja Kööpenhaminan seudun 1,0 % vuodessa. Neljän pohjoismaan koko väestö kasvoi 0,8 % vuodessa, mikä ylitti selvästi koko EU-alueen muutosvauhdin (0,2 %/v.). Koko Suomen muutos, 0,3 % vuodessa, oli tuntuvasti hitaampaa kuin pohjoismaissa kokonaisuute-

na. Pääkaupunkiseudun ja muun maan välinen ero väestökehityksessä on Suomessa tuntuvasti suurempi kuin Ruotsissa ja Norjassa.

Työllisten määrän muutos

Helsingin seudun ja koko Suomen talous toipuivat hitaasti taantumasta, joka käynnistyi vuoden 2008 finanssikriisistä. 2010-luvun alkupuolella muiden pohjoismaiden pääkaupunkiseutujen työllisyys kasvoi jo kohtalaisesti, mutta taantuma jatkui Suomessa ja Helsingin seudulla. Vasta vuoden 2015 jälkeen Helsingin seutu pääsi mukaan muiden pääkaupunkiseutujen kasvuvauhtiin, ja koko Suomenkin työllisyys kääntyi nousuun.

Koko vuosikymmenen ajalla työllisyyden lisäys oli Euroopan huippuluokkaa Tukholmassa, Oslolla ja Kööpenhaminassa, joissa kasvu oli 1,6–2 % vuodessa. Näiden seutujen kasvuvauhti ylitti selvästi neljän pohjoismaan lukeman (0,9 %/v.) ja koko EU-alueen kasvun (0,7 %/v.). Helsingin seudun työllisyys kasvoi keskimäärin 0,8 % ja koko Suomen 0,4 % vuodessa.

Tietolähde: Eurostat. Aluejako EU:n NUTS 2 -luokituksen mukaisesti: Helsinki: Uudenmaan maakunta, Tukholma: Stockholms län, Kööpenhamina: Region Hovedstaden, Oslo: Oslo og Akershus fylke. Vuosien 2010–2019 tilastotiedot vuosikeskiarvoja.

Työllisyys toimialoittain

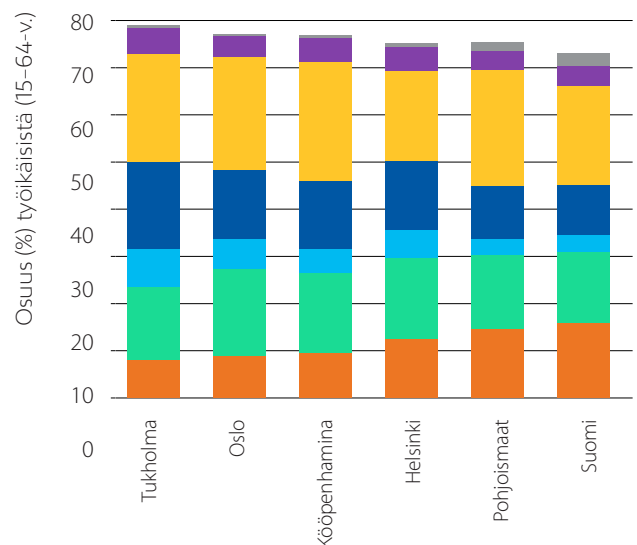
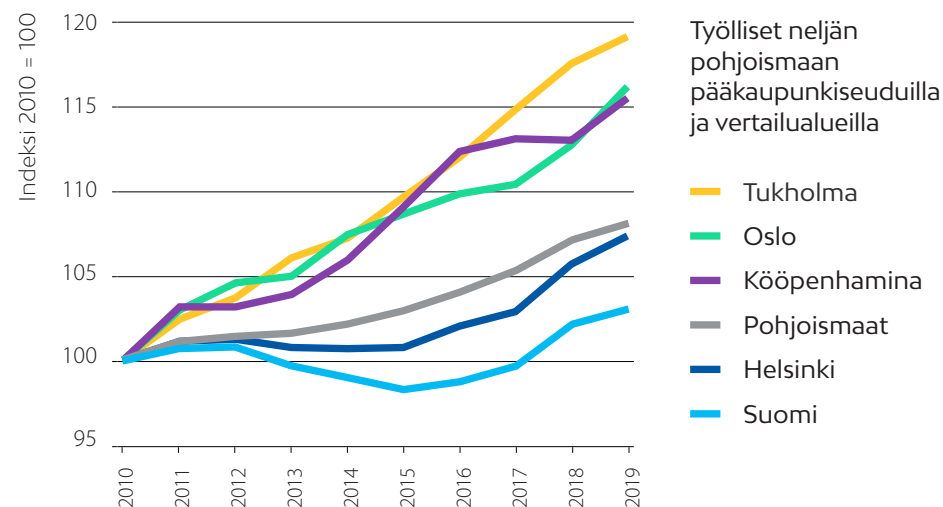
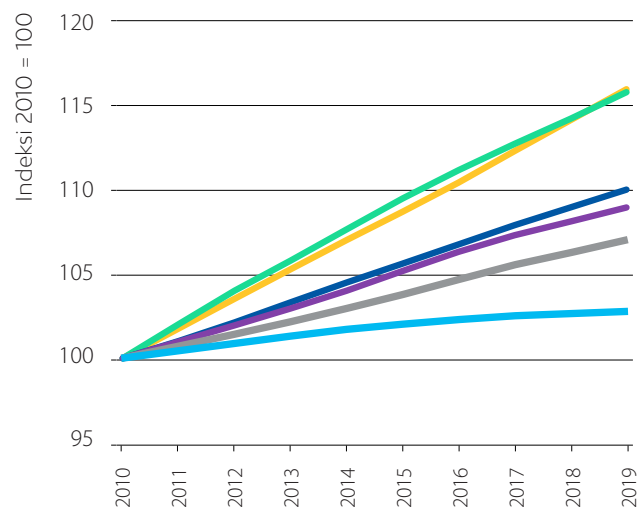
Työllisyysaste eli työllisten osuus työikäisistä (15–64-vuotiaat) oli korkein Tukholman seudulla (79 %) vuonna 2019. Helsingin seudun lukema oli neljä prosenttiyksikköä alempi kuin Tukholman seudulla ja vähän jäljessä myös Oslon ja Kööpenhaminan seuduista. Koko Suomen työllisyysaste oli hieman alempi kuin neljän maan alueella yhteensä.

Varsinaisten yrityssektorin toimialojen (kuviossa teollisuudesta liike-elämän palveluihin) työllisten määrä suhteessa työikäisiin on Helsingin seudulla samalla tasolla kuin Tukholman seudulla. Sen sijaan julkisen hallinnon, koulutuksen sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden työllisten määrä on Helsingin seudulla merkittävästi pienempi kuin muilla pääkaupunkiseuduilla. Erityisesti ero Kööpenhaminan seutuun verrattuna on merkittävä. Vastaavasti myös koko Suomen työllisyyden ero koko alueeseen verrattuna perustuu julkisen hallinnon, koulutuksen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden muita maita alempaan työllisyyteen.

VAIHTUVA TEEMA

VÄESTÖN JA TYÖLLISYYDEN KASVU

SUOMEN, RUOTSIN, NORJAN JA TANSKAN PÄÄKAUPUNKISEUDUILLA

HELSINGIN SEUDUN TOIMIALAKATSAUS 3 | 2020

1.10.2020

TIETOLÄHTEET JA KÄSITTEET

Liikevaihto on Helsingin seudulla toimivien yritysten myynnin yhteenlaskettu arvo. Tuorein katsauksessa esitettävä tieto on ennakoarvio, joka perustuu kyseisen neljänneksen kahden ensimmäisen kuukauden myynnin ennakkotietoon ja viimeisen kuukauden ennusteeseen. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon alv-suoritustiedot). Ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.

Palkkasumma on Helsingin seudulla toimivien yritysten ja muiden yhteisöjen maksamien palkkojen yhteenlaskettu arvo. Tietolähde: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu (verohallinnon työnantaja-suoritustiedot).

Toimialoittaiset liikevaihto- ja palkkasumma-kuvaajat esitetään kunkin ajankohdan mukaisin käyvin arvoin vähentämättä inflaation vaikutusta. Kunkin toimialan yhteydessä esitetään valtakunnallinen hintakehitys vertailuksi.

Henkilöstömäärällä tarkoitetaan yritysten kokopäivätyöllisten määrää. Henkilöstömäärän indikaattori estimoidaan yritys- ja toimipaikkarekisterin henkilöstötiedosta ansiotason muutoksesta puhdistetun palkkasumman perusteella. Yrittäjien henkilöstömäärä estimoidaan liikevaihdon perusteella. Indikaattorin laskenta: Tilastokeskus asiakaskohtainen suhdannepalvelu.

Tietojen korjautuminen: Liikevaihto-, palkkasumma- ja henkilöstömäärätiedot korjautuvat tietojen tarkentuessa vuoden päähän taaksepäin. Tästä syystä uusimman katsauksen tiedoissa on poikkeamia aikaisempiin katsauksiin verrattuna.

Työlliset ovat 15–74-vuotiaita Helsingin seudulla asuvia, jotka ovat olleet työllisiä tutkimusjakson aikana. Lomautetut kuuluvat työllisiin, jos tilapäinen poissaolo on kestänyt alle 3 kuukautta. Työpaikoilla tarkoitetaan niiden työllisten määrää, joiden työpaikka sijaitsee Helsingin seudulla. Työtunteihin lasketaan aika-, urakka- ja palkkiotyön tehdyt työtunnit sekä sunnuntai- ja ylityötunnit. Työpaikka-, työllisyys- ja työtuntitiedot perustuvat kuukausittain toistuvaan otostutkimukseen, johon pienten toimialojen kohdalla sisältyy kohtalainen virhemarginaali. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Tuotanto kuvaa alueen yritysten ja muiden yhteisöjen tuotannollista aktiviteettia käyttäen seuraavia tietoja:

- Helsingin seutu: Toimialoittaisten liiketoimintakuvaajien perusteella konstruoitu ennakoiva kuvaaja. Viimeisen neljänneksen tieto perustuu indikaattoreiden ennakoarvioihin. Kuvaaja ja ennakoarvio: Kaupunkitutkimus.
- Suomi: Kansantalouden neljännesvuositilinpidoon bruttokansantuote kiintein vuoden 2010 hinnoin. Tietolähde: Tilastokeskus, kansantalouden tilinpito.

Hinnat: Katsauksessa käytetään seuraavia valtakunnallista hintakehitystä kuvaavia indikaattoreita: kuluttajahintaindeksi, tukkuhintaindeksi, teollisuuden tuottajahintaindeksi ja rakennuskustannusindeksi. Katsauksessa kaikki hintaindeksit on muutettu siten, että niiden vertailuvuotena on 2015. Tietolähde: Tilastokeskus.

Indeksisarjat, jotka esitetään kuvioissa, ovat kausitasoitettuja trendejä. Katsauksessa käytetään X11-kausitasoitusmenetelmää. Indeksisarjojen vertailuvuosi on 2015.

Muutokset: Kuvioissa (muutos edellisestä vuodesta tai vuodesta 2015) on käytetty alkuperäisen sarjan muutoksia, ei kausitasoitettua trendin muutoksia.

Helsingin seutu

Pääkaupunkiseutu	8	Kirkkonummi
1 Helsinki	9	Mäntsälä
2 Espoo	10	Nurmijärvi
3 Vantaa	11	Pornainen
4 Kauniainen	12	Sipoo
	13	Tuusula
Kehyskunnat	14	Vihti
5 Hyvinkää		
6 Järvenpää		
7 Kerava		

